

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre . . . . . 10 frt — kr.
Fél évre . . . . . 5 —
Negyed évre . . . . . 2 — 50

Egyes szám 5 kr.
A lap szellemi részét illető minden közlemény főcíme, Veszey ház földszint, a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.

Előfizetési helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomtatásban a postaküldemények útján.

Hirdetési díj:
Négy hasábolos petit sorozat 5 kr.
Nagyobb terjedelmű s többoszlopos hirdetések alkalmával a legelső sorokból ártékot számítanak fel. Bélyegdíj minden kb. 100 szavattól 30 kr.
„Nyitár”-ban megjelenő közlemény minden petit sora 20 kr.
Hirdetések feladásának a kiadóhivatalban, KUTASI I. könyvnyomtatásban, valamint ZICHERMAN H. közv. irodájában is.
Név nélkül vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vételnek figyelembe.
Kéziratok vissza nem adandók.

A pártbontók.

A politikai pártok 1875 óta, a mióta Tisza Kálmán a bihari pontokat szegre akasztotta, ekként állottak. Bann a képviselőházban a szabadelvűnek gunyolt kormánypárt és a függetlenségi párt között, volt egy középpárt, mérsékelt ellenzék vagy köznéven habarékpárt.

Ez a párt azokból alakult, kik részben Tiszával nem fuzionáltak, részben pedig — mint Szilágyi Dezsők személyes intriguak következtében onnan kiléptek. Hisz, félreismeret lángész és sértett ambíció akad mindig. E habarékpárt kezdetben azt hitte, majd kiütheti Tiszát a nyeregből, s maga ül a kormányrudra. Az a része, mely nem kitartó, nem elvszilárd, hanem kapkod ide is, oda is, már meg is unta az ellenzékeskedést. Visszatért abba a mélykőpübe, mely annyi herét táplál.

A megmaradt rész is megbomlott. Szilágyi Themistocles sehogyssem tud nyugodni Apponyi Miltiades babérai miatt. Ezek még helyükön vannak s remény nélkül bár, de katonásan harezolnak az elvesztett ügyért: küzdenek azért, hogy képesek legyenek megtartani, fentartani egy közjogi alapon álló ellenzékét.

Egy szóval a mérsékelt ellenzék az utolsó években már nem volt más, mint a hibák, tökéletlenségek, ki nem elégitett ambíciók, s a hosszas várakozásban kifáradt, elkeseredett, a nép zömétől elszigetelt s ép e miatt bátoriságát vesztett párt. Reménye Ausztriában, a hazafiság és becsület rajjok nézve kizárólag Bécsben volt.

A függetlenségi párt csak örülhetett annak, hogy ez a gyatra ellenzék egyik sánczából a másik után lesz kiszorítva. Hisz akkor betelik legfőbb vágya, legfőbb óhaja, nem lesz közöttte és a kormánypárt között az az erőtlenség, a nemzet szellemére haladni nem képes fractió, mely ellenzéki nevével mégis képes egyes vidékek választóit tévútra vezetni.

Akkor küzdhet igazán a párt a parlamentben. S ennek előre örült a függetlenségi párt minden tagja. Hogyne örült volna? Hisz az egység, az egyöntetűség megvolt.

A ki a függetlenségi párt lobogója alá csoportosult, az tudta, mit tesz, mit akar, mit cselekszik; az tisztában volt magával, hogy ez a párt a beligazgatás önállóságát, ezen kívül az összes államkormányzatot, a pénz-, had- és külügyet is beleértve önállónak, függetlennek: minden idegen be-

avatkozástól mentnek óhajta. Küzdött is elveit, egy a képviselőházban, mint kívül a megyékben emberül.

S most mégis egyszerre előállnak többen magából a párt kebeléből, s nyíltan szemére hányják a pártot, hogy nem fejt ki elég erélyt.

Hát mi ez? Nem voltak ezek az urak tagjai a pártkörnek? Nem volt meg a kezdeményezési, indítványozási joguk? Hisz ép Ugron Gábor és Hojtsy Pál képviselőket toltta a pártkör ott a hol lehetett előtérbe, s csakis rajtuk mult, ha nem fejtették ki több erélyt, nem kezdeményeztek semmi olyast, a mivel a kormánypárt gyengéjét ki-tapasztalhatták volna.

Az az hogy nem rajtuk mult. Sem Hojtsy Pál sem Ugron Gábor, sem a függetlenségi pártkör nem oka annak, hogy hazánkban a politikai dolgok annyira súlydtek, miszerint a képviselőház ma már csak egy taposómalom, egy pusztaszóköz arra nézve, hogy a nemzet Bécs részére költségnyadót szavazzon meg. Ennek az állapotnak egyedül a közönség az oka.

De már annak igen is Hojtsy Pál, Ugron Gábor és társai lesznek az oka, ha a nemzet zömében, a választó közönségben megrendül a hit.

Mi volt tettüknek valódi rugója mi nem, az eddig még rejtély. Ha személyes surlódások fordultak elő a pártkörben, nekik, a kik kiáltványokban oly nagyon hangsúlyozták a hazaszeretet, eszükbe kellett volna jutni, hogy a ki hazáját igazán szereti, annak a személyes torzalkadásokra kötelessége hátat vetni akkor, midőn a haza, a közérdek úgy kívánja.

Eddig legalább így tett minden függetlenségi párti képviselő: s ebben volt a párt ereje. Tizenhat év óta a függetlenségi párt, a közjogi ellenzék ama harezosai, kiket a nép bizalma abba a kivételes helyzetbe tett, hogy a törvényhozás termében küzdhettek a haza függetlenségéért, — félretettek minden személyes rokon és ellenszenvet, s csakis a közös ellenség beküzdésére törek.

Ezeknek az »osdi,« de lecsületes, jellemes, megvesztegethetlen embereknek csak egy cél lebegett szemük előtt, egy eszme világított vezérsillagként: Hogy hazánk állami függetlenségét s nemzetét önállóságát ki kell vinni. A győzelem idő kérdése. Lehet évek, lehet csak évtizedek múlva sikerül. De sikerülnie kell.

Ezek az »osdi,« a Hojtsy és Ugronék

által kigunyolt »vének« tudtak és tudnak küzdeni, kitartóan küzdeni, de egyezkedni, a körülményekkel nem tudtak s nem is fognak megalkudni.

Ezek nem ránczognak elő hajánál fogva sem zsidókérdést, sem antisemitizmust, sem személyes gyűlölködést, csak azért, hogy a névváltoztatás és programm kifejtés ürügye alatt feladják az eszmét, feladják a küzdelmet.

Ezek a fiatal óriások által »osdiak«-nak gunyolt veterán harezosai pártunknak daczára előrehaladt koruknak nem teszik azt mit a fiatal óriások, nem nevezik pártunk programját kivihetetlen ábrádnak. Nem nevezik, mert lelkük meggyőződése, hogy a magyar nemzet még elég erős arra, miszerint ura legyen saját sorsának.

Azt azonban jegyezzék meg a pártbontók, a kiválók, az activ politikusok, hogy a mely perczben önbizalomrontó esz-szövényeik folytán a magyar nép hitét megrendítik, abban a perczben az »osdiak« hátrán rajjuk dobhatják az első követ.

Hentaller Lajos.

Debreczen, febr. 7.

— A nyilvános számadásra kötelezett egyletek és vállalatok adóalapjának kiszámításánál a leírások ellenőrzése tárgyában a pénzügyminiszter átiratot intézett a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterhez, melyben véleményét kéri. A kereskedelmi miniszter ennek folytán a folyó hó 16 ára enquetet hívott egybe, melynek elebe fogja terjesztetni a pénzügyminiszter átiratát s melynek határozatai alapján fogja megadni a kért véleményt. Az enquete-be meghívottak az országos ipar-egyesület, a budapesti kereskedelmi és iparkamara, Hegedüs Sándor és Wahrmann Mór országgyűlési képviselők.

— Bécsben. A Bécsben folyó minisztertanács fontos dolgokkal foglalkozik. Katonai vasutak építéséről van szó.

Katonai részről a Gácsországot Magyarországtól elválasztó Kárpátok több helyen leendő áttörését követelik, hogy katonailag jobban össze lehessen kapcsolni egymással a monarchia déleleti részét az északkeleti részekkel. — Magyar részről eleinte egy Bukovinába vivő vonalat hangsúlyoztak, melyet azonban osztrák részről hevesen elleneztek. Így aztán visszatértek a régi tervre, t. i. egy munkács-stryi vonal építésére. De a kárpáti alagut hossza miatt itt is két terv áll egymással szemben, melyek közül az egyik a magyar másik az osztrák kormánynak felel meg jobban. — Ezekhez járulnak aztán az összeg nagyságára vonatkozó kérdések, melylyel a monarchia két államának a vasut építéséhez járulnia kellene, továbbá az építési idő hossza, melyet osztrák részről nagyon rövidre akarnak szabni, és végül a vasut igazgatásá-

nak szervezése. Katonai részről természetesen arra fektetik a legfőbb súlyt, hogy az ügyet ne huzzák-halaszák ismét, hanem a magyar miniszterek mostani itt tartózkodása alatt okvetlenül végmegállapodásra jussanak.

Hadsereg és hadcsapat.

A közönség egyik siralmas áldása, hogy egy önálló magyar hadsereg helyett két fele katonát is kell tartanunk. Egyik közös, a másik a miénk lenne egészen, ha ugyan már rég óta amannak kiegyesítő része nem volna.

Ez az utóbbi a »honvédség« nevet viselő hadcsapat, melynek alárendelt helyzetét eléggé jelenti az, hogy szegénynek még csak ágyuja sincs, ép úgy, mint a zsandárságnak, vagy a rendőrségnek.

Pedig a honvédség intézményének virágzásaért feldobog minden magyar ember szive.

Felizgatták a nemzet kedélyét ez intézmény iránt — a mult dicső emlékein kívül — ennek alkotói, midőn szótire hirdették, hogy ez fogja képezni az önálló magyar hadsereg magyát; gyönyörűen tudták elbeszélni, hogy ezzel csak maga a nemzet rendelkezik; s még azt is sugdosták mosolyogva, hogy ha valamikor még a »német« ránk merné fenni a fogát, majd megtanítja ez a honvédség tisztelni a magyarok istenét.

De hát mindez csak ábránképek bizonnyult, mint az álom és az esős idő, elmult magától. A szomorú való mást bizonyított.

Volt előbb jó pénzen vett golyószóró a magyar honvédség rendelkezésére, de aztán elvettek tőle azt is, hogy gyilkoló szerszám ne legyen közelebbe. Úgy csinálták a dolgot, hogy apránként elvettek attól az önálló működhetes minden kellekét s a törvény ellenére a boszniai foglalkór még a haza határain kívül is vitték bécsi parancsra.

Es a magyar ember még ily állapotban is szereti, rajong érte a nevéért. Sokkal erősebb a nemzet szivében a honvéd név iránti hódolat és tisztelet, mint hogy azt ki lehetne ölni. Ezért beszélünk mi is most róla a felté-kenység ragaszkodásával.

Bécs felől keletre hűdegen fu a szél . . . a honvédségre nézve is. Ez kelt fel agodal-munkat.

Az osztrák kormány elkészítette az ot-tani honvédség átalakításáról szóló törvényjavaslatot. Ez még nem volna oly nagy baj, ha az nem érintené a honvédségnek a hadsereg-hez való viszonyát is.

Ugy ezent értint. Már pedig a véderői törvény sarkalatos elve, Lajthán innen és Lajt-hán túl a honvédségnek egyforma viszonyban kell állani a közshadsereghez. Ezért érdekel

Fivéremnek szól, fiamat ajánlom gondjába. Meg vagyok győződve, hogy nem mulasztja el emberré nevelni fiunkat, ha levelem eljut hozzá. Hagyok számatokra szerzőszáz francsot, ez összeg fedezni fogja szükségleteit. Szállítsd hamvait magamba és neveld Lajosunkat derek emberre, hogy méltán viselhesse a Cahurac nevet.

Ugy beszélt a művész végperceiben, mint egy fő nemes és mintha nem akasztotta volna tizenöt évvel ezelőtt szegre a Cahurac nevet őseink rozsdás kardjával együtt . . .

Cahurac Menyhért tehát meghalt, öze-gye pedig teljesítve végohajtását maga is Párisba ment, hol hiába kereste sógorát.

Itt végezte el fia Lajos a jogi tudományokat. Anyja Lucia, csendes bánatban nyugodtan mult ki — ugyanaz nap melyen fia tanulmányait befejezte.

Lajos egyedül maradt kétszázézer francs vagyonnal. De mit törődött ő azzal? Se nem látott, se nem hallott semmit oly nagy volt fájdalma anyja elvesztése felett.

Fejét párnái közé rejtve kusszeresen zokogott akkor is, midőn barátja Ronty Odón benyitott hozzá.

Odón megfogta barátja kezét, de ez észre sem látszott őt venni.

— Lajos! — szólta meg végre.
— Ah hagyj el! Anyam meghalt.
— Tudom szegény barátom, de vigan galolják.

— Kivüle nincs senkim e világban.
— Ne feledd barátaidat.
— Barátim! — szóló Lajos ridegen.
Husz éves korban még nem nagyon hi-

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

A nagybácsi párbaja.

Beszély.
Irta: **Didier Ede.** 3.

Eladta lovait, elbocsátotta cselédségét, összegyűjtötte családja fényének ősi maradványait és így körülbelül negyven ezer francs birtokába jutott.

Nagyon csekély összeg ez egy rangjabeli ifjunak, de elég oly férfinak, kinek feltett szándéka volt: nem játékban próbálni szerencsét.

Az ifju Cahurac Lajos bátran vetette le fényes bársony öltönyeit, hogy helyettük a kereskedő egyszerű kötötését öltse fel.

Öccsécéért, ki a párisi egyetemen végezte tanulmányait, kifizette a díjakat, aztán elbucsuza tőle, fenmaradt harminezzer francsán árucikket vásárolt és Judába hajózott.

Sovárgott a nyereség után, mely szerencsésének volt előmozdítója.

A szerencse valóban kedvezett neki. Ezalatt fivére Menyhért, emberré lett. Neki is pályát kellett választani, de ő nagyon határozatlan volt.

Nem érzett különös hajlamot semmiféle pályá iránt és így sokáig habozott.

Egyszer hallotta, hogy egy olasz főúr fia énekessé lett.

— Pompás eszme! — kiáltott fel.
Menyhértnak nagy hajlama volt a zenéhez és rendkívül szép hangja volt.

Gyorsan számot vetett magával és egy tavaszi napon ép oly könnyű szívvél, mint erszénnyel, utra kelt Olaszországba, a művészet és mosolygó ég hazájába.

A várt siker nem maradt el.

Nápolytól Velenczéig a nagyobb olasz színházakban nem hallgattak mást, mint Menyhérte.

Menyhért pazarul élt. A roppant fizetést, melyet az olasz szin-igazgatók hordtak lábához, csodálatosan elnyelte az örvény, melyet Menyhért igényei és elősdi barátainak szükségletei ástak.

Egész tömeg ragyogó semmittevő és félreismeret művész rajongta őt körül és lepte el házát, hol Olaszország előkelőségével érintkezhetek.

Menyhért volt a naphős. Azzonban Menyhértnak sokkal nemesebb lelke volt, semhogy egész életét képes lett volna e hízeltől sereg közt tölteni.

Nem maradt el ő ott sem, hol jól kellett tenni. Mindig első volt, ki a szerencsétle-kenek segített.

Igy történt, hogy egy alkalommal egy elszegényedett főnemes özvegyének halálos ágyánál találkozott annak madonna szép leányával.

A forradalom fosztotta meg e szerencsétleneket mindenüktől.

Most az anya meghalt, leánya Lucia a nyomorban is büszke olasz nő, minden menedék nélkül.

Menyhért megszerette a bájos teremest és nőül vette.

Boldog házasságukat egy szép kis fiu születése még boldogabbá tette.

A kis fiut nagybátyja emlékére Lajosnak nevezték.

Tíz év mult el ünnepek és diadalok közt. Eközben Menyhért egész átalakuláson ment keresztül Megvált semmittevő társaitól és komoly gazdalkodásra gondolt.

Fia szép reményekre jogosította. Visszakészült vele hazájába, hol fiának kell a Cahurac nevet ősi fényére emelni.

Azokban a szegények részére most is mindig nyitva volt erszénye és hol csak lehetett, enyhítette a nyomort.

Egy este, midőn Velenczében a Fenice-színházból hazafelé indult, a Rialton tűz ütött ki. Ő is oda sietett.

A tűz egy részét már elnyomták, míg a másik, lakatlaanok vált romokat, égni engedték, midőn ép onnan szivszakagató kiáltozás hallatszott.

Egy női alak jelent meg az ablaknál. Lehetetlen volt odajutni, a ház körös-körül égett.

Menyhért feledve a veszélyt, utat tört magának, a nő átkarolta őt, bedobta magát a Conal Grandba, hogy eloltsa a tüzet, mely ruháikba kapott.

Másnap veszélyes beteg lett az áthülés következtében.

— Lucia, — szóló nejéhez, midőn hosszas betegeskedés után átlátta, hogy már nincs mit remélnie, — nem bittem, hogy ilyen hamar elhagyjalak, de ez isten akarata. Ha meghaltam, add postára a levelet, mely asztalfiókom-ban van.

lamint légzési betegségek, köcsodálatos gyógyulást találnakatos használata folytán.
mentés,
gyógyulás felől
számtalanokon segített
többi előnyösen ismert ki-
ntetett Hoff János-féle ma-
ltsl.
hogy az ön Hoff János-féle
téjának gyógyhatása felől a
iet és e mellett még gyo-
háromszor használta az ön
ata-chocolate-t s ime, anyám
en vezeti a háztartást, Szi-
et egy szállitmányt. Örökké
Radolinsky S., főelőjáró.

ovábbá Rickl József Zelmónál
Janky Ant. — Nyiregyháza:
gyógyszertárban.

AGON-MUSTAR
ment csomagokban.
DT VIKTOR ES FIAI.
különlegesség
marka 1/2, 1/4, 1/8, 1/16, 1/32, 1/64, 1/128, 1/256, 1/512, 1/1024, 1/2048, 1/4096, 1/8192, 1/16384, 1/32768, 1/65536, 1/131072, 1/262144, 1/524288, 1/1048576, 1/2097152, 1/4194304, 1/8388608, 1/16777216, 1/33554432, 1/67108864, 1/134217728, 1/268435456, 1/536870912, 1/1073741824, 1/2147483648, 1/4294967296, 1/8589934592, 1/17179869184, 1/34359738368, 1/68719476736, 1/137438953472, 1/274877906944, 1/549755813888, 1/1099511627776, 1/2199023255552, 1/4398046511104, 1/8796093022208, 1/17592186044416, 1/35184372088832, 1/70368744177664, 1/140737488355328, 1/281474976710656, 1/562949953421312, 1/1125899906842624, 1/2251799813685248, 1/4503599627370496, 1/9007199254740992, 1/18014398509481984, 1/36028797018963968, 1/72057594037927936, 1/144115188075855872, 1/288230376151711744, 1/576460752303423488, 1/1152921504606846976, 1/2305843009213693952, 1/4611686018427387904, 1/9223372036854775808, 1/18446744073709551616, 1/36893488147419103232, 1/73786976294838206464, 1/147573952589676412928, 1/295147905179352825856, 1/590295810358705651712, 1/1180591620717411303424, 1/2361183241434822606848, 1/4722366482869645213696, 1/9444732965739290427392, 1/18889465931478580854784, 1/37778931862957161709568, 1/75557863725914323419136, 1/151115727451828646838272, 1/302231454903657293676544, 1/604462909807314587353088, 1/1208925819614629174706176, 1/2417851639229258349412352, 1/4835703278458516698824704, 1/9671406556917033397649408, 1/19342813113834066795298816, 1/38685626227668133590597632, 1/77371252455336267181195264, 1/154742504910672534362390528, 1/309485009821345068724781056, 1/618970019642690137449562112, 1/1237940039285380274899124224, 1/2475880078570760549798248448, 1/4951760157141521099596496896, 1/9903520314283042199192993792, 1/1980704062856608439838598784, 1/3961408125713216879677197568, 1/7922816251426433759354395136, 1/15845632502852867518708790272, 1/31691265005705735037417580544, 1/63382530011411470074835161088, 1/126765060022822940149670322176, 1/253530120045645880299340644352, 1/507060240091291760598681288704, 1/1014120480182583521197362577408, 1/2028240960365167042394725154816, 1/4056481920730334084789450309632, 1/8112963841460668169578900619264, 1/16225927682921336339157801238528, 1/32451855365842672678315602477056, 1/64903710731685345356631204954112, 1/129807421463370690713262409908224, 1/259614842926741381426524819816448, 1/519229685853482762853049639632896, 1/1038459371706965525706099279265792, 1/2076918743413931051412198558531584, 1/4153837486827862102824397117063168, 1/8307674973655724205648794234126336, 1/16615349947311448411297588468252672, 1/33230699894622896822595176936505344, 1/66461399789245793645190353873010688, 1/132922799578491587290380707746021376, 1/265845599156983174580761415492042752, 1/531691198313966349161522830984085504, 1/1063382396627932698323045661968171008, 1/2126764793255865396646091323936342016, 1/4253529586511730793292182647872684032, 1/8507059173023461586584365295745368064, 1/17014118346046923173168730591490736128, 1/34028236692093846346337461182981472256, 1/68056473384187692692674922365962944512, 1/136112946768375385385349844731925889024, 1/272225893536750770770699689463851778048, 1/544451787073501541541399378927703556096, 1/1088903574147003083082798757855407112192, 1/217780714829400616616559751571081424384, 1/435561429658801233233119503142162848768, 1/871122859317602466466239006284325697536, 1/1742245718635204932932478012566513951072, 1/3484491437270409865864956025133027902144, 1/6968982874540819731729912050266055804288, 1/13937965749081639463459824100531111608576, 1/27875931498163278926919648201062223217152, 1/55751862996326557853839296402124446434304, 1/111503725992653115707678592804248892868608, 1/223007451985306231415357185608497785737216, 1/446014903970612462830714371216995571474432, 1/8920298079412249256

az úgy minket is. Mert hiszen biztosak lehetünk abban, hogy a hadsereg előnyének rovására nem fognak adni kedvezményt Magyarországnak.

S mit akarnak a jó osztrákok az ő honvédséggel? Azt, hogy egyelőre csak bizonyos esetekben bevolvaszák azt a közöshadseregbe; az itt kiszolgált katonák pedig már ne is fázasszák magukat azzal, hogy átiratkozzanak a honvédségbe hanem csak maradjanak meg továbbra is a közöshadsereg kötelékében, s békeben úgy, mint háborúban ennek keretében teljesítsék szolgálataikat.

Említk, hogy ha egyszerű belreform volna ez, akkor figyelembe se vennék. De mivel a honvédségnek a közöshadsereghez való viszonyát módosítja lényegesen, egyformaság kedvéért a magyar honvédségre is bizonyosan hasonló sors vár.

Különb ez már nem oly meglepő azok előtt, a kik 1868 óta figyelemmel kísérik a véderői ügyek menetét. Mert az id k e hosszú folyamán véres fonalkint húzódik át az a sorvasztó törekvés, hogy a honvédség egyenesen beolvasszassék a közös hadseregbe.

Az idők szomorúan igazolták az akkori baloldali hazafias magatartásának jogosultságát a honvédség illetén szervezetével szemben. Mily lelkesen követelték az önálló magyar hadsereget, s a Bécsnek hódoló többséggel szemben még azt sem tudták kivívni, hogy legalább „hadsereg” legyen a neve, maradjon csak hadsapatnak.

És most, a midőn látjuk, hogy a nemzet e féltett kincsének a honvédségnek még nevet is veszély fenyegeti, sokszorosabban ebred fel bennünk a tetterő: küzdeni az önálló magyar hadseregért.

Ez adhat a nemzetnek kellő biztosságot. S akkor nem lesz szükségünk se közös hadseregbe, se hadsapatra.

De lesz magunknak katonánk.

Nyílt panasz.

Debreczen, febr. 6.

Az 1868 LIV. t. cz. 558. §-a azt rendel, hogy a közhatalóságok és hiteles helyek tartoznak megkereső parancsnéklakár az egyes felek egyszerű kérelmére, akára bíróságok megkeresésére a gondviselésök alatt levő okiratokról a hiteles kiadványt annyiszor, a mennyi szedve alkalmazzandó, 500 forintnyi pénz bírság terhe alatt kiszolgáltatni.

En, ki szab. kir. Debreczen város ellen folyamatban levő kaszálóperemből tudomásával bírok annak, hogy a közlelváltárban léteznek iratok, a melyek arra nézve, hogy Debreczen város hatósága a kaszálóbirtokokon keresztülvonuló erdősegeken csak erdőtilalmat kezelt, tökéletes felvilágosítást nyújtának és ezen iratok némelyikét a városi tiszti ügyész ur azon perben csokna másolatban be is peresítette folyó évi január 5-én 66. szám alatt, azért folyamodtam polgármester, kir. tanácsos Simonffy Imre ur ő nagyságához, hogy miután ezen iratok az időnként működött kir. biztosi irományokban s azok közt vannak, a kir. biztossági irományok pedig a közlelváltárból össze-szedettek s a magánlevéltárba tették; mel-lőztassék mindazon iratokat, a melyek a közlelváltárból vettek által, a közlelváltárba a közlelváltárnok felügyelete alá visszatétni, hogy azokat én is, más is, ki az élére állított

szünk barátságban. Vannak tanulóársaink, vig-czimboráink kiknek szívesen mutatjuk kutya-inkat, szép fegyvereinket, de — nincsen igaz barátunk.

De tévedek! van mégis egy barátunk, a legjobb, a leghűbb barát: édes anyánk.

Mert huszéves korunkban létkünk még oly finom burkolattal van bevonva; melyet — egyedül a gyöngéd anyai kéz képes le-emelni.

Ronty Ödön őszinten szerette Lajost. — Nem szép tőled, hogy ketekedel barátságomban. Térj magadhoz, jer velem falura, töltsd ott a nyarat anyámmal.

— Ah neked még el anyád? — Csendesülj barátom! anyám szeretni fog csakugy mint engemet. Ő vigasztalni is fog és ha enyhül fájdalom vissza térhetsz Párisba és folytathatod munkádat.

— Munkálkodj? kiért? miért? — Nincs többé anyám, ki bátorított mosolyával, ki megtapsolta a sikert. Ő nincs többé, nincs ki szeressek, senki... senki! Ah anyám édes jó anyám!

Ödön nem válaszolt e fájdalmas kitörésekre, átölelte barátját és együtt sirt vele.

Végre midőn elcsendesült magától, mint a gyermekek, ha kisírták magukat, minden ellenszégülés nélkül követte barátját annak falusi jóságára.

Ott eleinte bánatos volt, de lassanként szórakozott, gondolata más irányt vett.

Kötelességének tartotta dolgozni és most visszatért örömmel Párisba.

— Mily pályát válasszak? — E kérdést intézte mngérkezésük után

kaszálóügyben érdekelte van — megtekint-hessük és a nekünk szükségesekről másolatokat vétethessünk.

E kérvény a tiszti ügyészi véleménynek kivétele után f. évi január 29-én 344. sz. a. tanácsilag intézetett el s a kelt végzésben megrendeltem, hogy a közlelváltárból kivett s a magánlevéltárban levő kir. biztosi iratok helyzetessenek vissza a közlelváltárba és tartassanak együtt a közlelváltárnok felügyelete alatt.

E végzés nekem kérvényemre hátírvá kiadott s kivülöttem ugy a köz-, mint a magánlevéltárnoknak.

Ezen kérvénnyel és végzéssel kezemben f. február hó 6-án, délelőtt 10 órakor, megjelentem a városi közlelváltárban és ott annak felmutatása mellett felkértem közlelváltárnok Kiss Károly urat, hogy a végzésben érintett s most már a közlelváltárban lenni kellő kir. biztossági iratokat, nekem levéltárnoki őrzet mellett mutassa elő, hogy én azokat megtekinthessem s azok tartalmáról tudomást vehessek.

Kiss Károly levéltárnok ur előbb megkérdezendők vélte polgármester ur ő nagyságát s eltávozott. Kévs idő múlva visszajövé, azt nyilvánította, hogy ő a kért iratokat nem mutathatja meg, mert neki azt tanácsai engedély nélkül tennie tilalmas.

Ezután én felkértem arra, hogy mutassa elő azon szabályt, vagy rendeletet, melynek alapján a közlelváltári irományok egyes felektől megtagadtának, mely felhívásra a felelet az volt, hogy: „én nem mutathatok semmit.”

Ezen nyilatkozatok tanuk nélkül törtévé, arra hívtam fel közlelváltárnok urat, hogy adja ki nekem ezen megtagadást írásban, mit miután szinte megtagadott — hogy ezen megtagadásnak nyoma maradjon — behívtam a levéltárba Kovács István és Pataky István polgárokat a végett, hogy e megtagadásnak tanui legyenek, és ezek előtt ismételve felhívtam levéltárnok urat a kérvényben és végzésben említett kir. biztossági irományok elő-mutatására, ki is a fentebb már leirt megtagadását ezen tanuk előtt ismételte.

Ez ismételve tett megtagadásról én ott helyben a levéltárban, mindjárt írásos bizonyítványt vettem, mely is következőleg hangzik:

„Alőírottak mai napon Udvarhelyi Károly ügyvéd ur által a városházánál levő közlelváltárba felhiva lettünk tanuknak és iránt, hogy lennének tanui az ott ő irányában tanusított elbánásnak. Mi ennek következtében megjelentünk s a következőkről, mint előttünk törtétekről tanuskodunk:

Udvarhelyi Károly ügyvéd ur a tekintetes tanácsnak 1883. január 29-én 344. sz. a. kelt végzése felmutatása mellett felhívta közlelváltárnok, felkértes Kiss Károly urat, hogy az említett végzésben említett s a Debreczenben időnként működött kir. biztosok munkálatairól szóló irományokat, melyek a magánlevéltárból a közlelváltárba visszatétni rendeltettek, levéltárnoki felügyelet alatt neki mutassa fel, hogy azokat megtekinthesse, s a melyikről szükséges leend, másolatot vétethessen.

Erre tekintetes Kiss Károly ur azon feleletet adta, hogy ő azt nem teheti, mert azt tanácsai engedély nélkül neki tenni tilalmas.

Mire ügyvéd Udvarhelyi Károly ur megjegyezvé, hogy a felmutatott végzés, melyben a kir. biztosi iratok épen megtekintési célból a közlelváltárba visszahelyeztetni rendeltettek s a tekintetes tanácsot ered, azon további felszólítást intézte közlelváltárnok urhoz, hogy micsoda szabállyal fogva történik ezen vonakodás, s ha ilyen szabály létezik, azt neki mutathat semmit.

Mey dolognak ekként előttünk törtétekről kiadjuk ott mindjárt a helyszínén a levéltárban jelen bizonyítványunkat. Debreczen, 1883. február hó 6-án Kovács István m. k.

való reggel barátjához, ki ép érte jött, s reggelire hívá.

— Van még időd gondolkozni. Hagyjuk a komoly dolgokat holnapra. Ismerd meg az életet, mielőtt valamihez kezdesz. Hidd el, nagyobb tanulmányt igényel el, mint bármi más.

Eddig el voltál zárva a világtól, csak öreg könyvmolyokkal érintkeztél, s mit sem tudsz, mit állásodban éveidben tudnod kellene. Jer velem ma este a körbe, majd ott megbeszéljük a jövőt.

E legkevésbé sem atyai oktatás után a két ifju regaelizni ment.

Lajos volt, őszinte arczával, s bánatos kifejezésével nagy rokonszenvet keltett. Mindenki vigasztalni igyekezett; naponként rendeztek újabb és újabb mulatságokat, az ifju Cahurac mindig részt vett, nem maradvá hátra nagyuri modorával társai közt. Nemsokára neki voltak legszebb lovai, legfényesebb fogatai. A szerencsétlen ifju nem tudta hogy az ifjai nem haladhatnak, és mely a bukás örvényébe dönti őket.

— Nem csoda tehát, ha alig három év alatt Lajos összes örökségét elköltötte. Minden fiatal embernek van százezer franknyi hitele ott, hol huszezer tallért elköltött. De a viszszafejtés napja is fiatal barátunk előtt most már az őt zaklató rendőrök s az adósok börtöne lebegett.

E kilátás következtében komolyan értekezett a két barát. Az asztalon hivatalos pecséttel ellátott irat hevert, borítékán olvasatlan írással a végzetes czim. Lajos ödréde

Pataky István keze + vonása. Előttünk: Oláh Miklós ugvis mint az irni nem tudó Pataky István név aláírója.

Ezen eseményt minden magyarázás nélkül, egyszerűen azon figyelemzetéssel adom hírlül kaszáló birtokos társaimnak, hogy ily körülmények között arra nézve, hogy a közlelváltár adataihoz hozzá juthassanak — melyekre az ellenők intézett megtámadás ellenében mulhatatlanul szükség lesz — idejében és erélyesen intézkedjenek, mert a közlelváltár a közönség tulajdona lévén, azt sem polgármester ur ő nagyságának, sem a közlelváltárnoknak a közönség használatából elvonni nem lehet, s a közlelváltárnoknak ellenem követett eljárásában én a hivatali kötelesség megsértését látom.

Udvarhelyi Károly.

Lapszemle.

— A függetlenségi párt ügyeiről. —

Élénken foglalkozik a sajtó minden része az országgyűlési függetlenségi körben felmerült ügyekkel. Annny általában jelenthetünk, hogy az új program kedve z ó t len ü l f o g a d t a t i k. Az öreg Pestői Napló itt is kivétel képez, a mennyiben nagyon kilátszik سراiból, hogy a zavarosban szerete ne halászni, s a maga köpeuye alá óhaj-taná hódítani azt az elemet, a mely kiadta az új programot.

A P. Lloyd a perszonális miót „vértelen eszmének” nevezi s általában igen barátságatlanul szól róla. Különös figyelmet érdemel, hogy — mint látszik — azon képviselők is, kik az E g y e t e r t é s körül csoportosulnak (Eötvös, Törs Kálmán, Csávolszky, Sembery stb.), elfordultak az új programtól. Az E-s a kísérletéről a következőleg szól:

„Nem is tekintve a zavarokat, melyek a párt hívei között az országban beállhatnak, (az új program) hátrányos a pártra, mert az a nyilatkozat, mely a vasárnapi tanácskozásban a pártkör elé terjesztetni határozatában, programváltoztatásnak fog tekinteni. Most már nem annak a néhány tagnak a kizárására, de pártszakadásra fog vezetni s a pártválságot in optima forma veti föl. A nyilatkozat elfogadói külön lesznek kénytelenek válni azoktól, a kik lényegében és alakjában, minden körülmény nélkül, ugy a mint van, sértetlenül kívánják föntartatni az eddigi programot. Erre seumi szükség. A bajon máskép is segíthetni, csak bontakozzunk ki a fogalomzavarból. Ne tévesztjük össze a kört a párttal, mely nem kongruens két fogalom. A körben van a baj, ott kell orvosolni, nem a pártban, mely most ép és egészséges.

Ha a körben van a baj, a mint hogy ott van, ne menjünk kívül a körön; a párt maradjon érintetlen. S ha bajtól megszabadulni a körnek az eddigi eszközökkel nem sikerült, de megszabadulni továbbra is kíván: ragadjon meg egy drasztikusabbat Liquidáljon a kör, oszlojon föl s alakuljon újra. Az újból alakuló körnek módjában lesz oly elemekből alakulni, melyek egyöntetűséget ígérnek.

A régi körből nem bizonyult lehetségesnek eltávolítani a nem odavaló elemeket. Hat jó. Az új kör nem lesz képtelen befogadni a bele nem illőket. Fővételüket megtagadhatja indokolás nélkül is, de még jobb, ha megmondja az okot, csak hogy akkor mondja meg az igazat s ne tullozza a politikában mindig kár-hozatosnak bizonyult gyöngédséget odáig, hogy elvi okokat igyekszik substituálni a pusztán és egyedül személyiek helyett. Legyen világosság, ez a legjobb politika.

A F ü g g e t l e n s e g a pártütöket „hitehagyottaknak” nevezi s így szól:

De vannak ott (már t. i. az új programban) figyelemre méltó dolgok, melyekre jól jegyez meg valaki: olyan hang ez, mintha már hallottam volna. Valóban hallotta. E hangon ropogtatja egykor Cseránthy a lyukas mogyorót s Tisza elveinek dobra ütését ily modorban kezdette az 1873. év végén.

óta féleken bámult reá Belépő barátjának nyujtá.

— Mi ez? — Idézés? — Mikor kaptad? — Ma reggel. — Az ördögöt! Nincs vesztegetni való időnk.

Majd azután tehetünk, de huszonnégy óra alatt elcsiphetnek. Nálam bolondság volna elrejtőznöd, de van Luvecienne és Bunyival közt egy kis lakom, ott senki sem ismer engem. Ott pompásan ellehetsz. Itt van 50 franc szükségleteidre. En nem igen gyakran látogatlak meg; Camusat apó, a rendőrönök finom orru, könnyen utamam küldhetné kopóit, ha meglátogatlak, és kihuzatna fészkeből.

Ödön elhelyezte Lajost bunyivali lakában, kinek, midőn magára maradt, első teendője volt szemlét tartani a lakban, mely jövőben tartózkodása helye volt.

A lak valódi kis erőd volt; pompásan berendezve.

Lajos egy fényesen butorozott terem ablakait tartá fel és gondatlan dült ki a szomszéd kertre nyuló ablakon, kedélyesen érezgetve szivarfüstjét.

Beállt az éj egész észrevétlenül. A hold már rég megvilágította a tájt, midőn arra gondolt, hogy az ablakot beteszi.

E perczen ugy rémlett előtte, mintha a hárszorok közt két női alak mozogna.

Lajos huszontéves volt. Hogy ne gondolt volna rögtön kellemes kalandra.

Ha a nők folytatják sétájukat, épen ab-laka alatt kell elhaladniok.

A régi balközépben is e hang keletkezett egykor s beszéltek így: „alkalmas pillanat a teljes államjogi önállóságot visszazerezni.” Épen mint most. Azután később majd fogjuk hallani Jerikó ostromát.

Az a „mult ábrándjait, s jövő reményeit” már megunt lesipuskásság, mely frázisainak bokorja megett, a delegációba való választást még „most” visszautasítja, hiába takarózik az „üres igazgatás”, „nagy szavakkal való játék” értelmetlen vádjának köpenyébe; a lólab ott fityeg, sőt nevelség tárgya már is, kivált midőn ugy végzi csupa gyanusítás s bekéltendésnek — galád fegyvereit ök elitéli. Ugyan kérjük: gondolják meg, hogy nemcsak a kik írták, hanem a kik olvassák, azok is tudnak kissé gondolkodni.

A „Debreczeni Ellenőr” nyilat bevalja, hogy a 20 képviselővel rokonszenvez. „A program, — ugy mond. — melyet az új párt nyilatkozatában felállít, nem sokat különbözik a mi programunktól.”

A telekkönyv.

Nagyon figyelemre méltó cikket olvasunk a Pesti hírlapban e fontos tárgyról, mely a birtokos osztály minden rétegének érdekeit a legmélyebben érinti.

Bizony ebben a komoly irányban sok volt eddig is a mulasztás. Nevezett lap közleménye után adjuk a következőket.

Telekkönyv nélkül modern birtokjogi intézményeink mellett nincs biztosított tulajdonjog; biztos tulajdonjog nélkül nincs birtokbiztonság s nincs meg a birtoknak kellő becse az adásvevésnél, se a magánhitel terén. Azon ok miatt, hogy a telekkönyvi tulajdonjog nincs rendben: a pereknek, viszályoknak ezer neme és pedig költséges neme támad s ezer és ezer birtokos anyagi jóléte rendül meg vagy enyészik el évenként.

A kormány azon az állásponton kényelmesen megpihen, hogy minden telekkönyvet, ha még oly rendetlen is, ki lehet igazítani magánjogi uton. Van — gondolja — ügyvéd, közjegyző, árvaszék, gyám és bíróság elég; tessék az embereknek perelni s birtokjoguk telekkönyvi állapotát perrel, belyeggel, utánjárással rendbehozni.

Ez az álláspont azonban, ha szoros értelemben véve, magánjogilag helyes is: semmiképen nem helyes se jogpolitikai, se közgazdasági tekintetben. Ez álláspontban nem sokkal több bölcsesség rejlik, mint rejleik abban ha a kormány és törvényhozás a birtok-elkülönítéssel és tagosítással mit sem törődnek azért, mert hiszen, ha az emberek akarják, törvényeségi eljárás nélkül is elkülöníthetik közös birtokaikat s egy tagba cserberelhetik össze birtokuk nagyszámu darabjait. Ez tevédes tényleg. Mert az emberek nagy tömege nem teszi meg azt, amit valóságilag megtehetne, miután költségtől, nehézségtől, vesződségtől visszarad. Épen azért kellett a törvényhozásnak s kell a bíróságnak intézkedni, mert fontos közgazdasági érdekek paraucsolják, hogy a birtokrendezés ügye ne bízzasek egyedül az emberek szeszélyére hanem állami beavatkozással segítessék elő az.

Vannak vidékek az országban, nagy vidékek, a hol majdnem egészen kihalt és föld alatt pihen már az a nemzedék, a mely a telekkönyvben még mindig mint élő szerepel s a hol a birtokosok szárai és ezrei bírlalják azt az ingatlant, melynek telekkönyvében tulajdonjoguk nincs kitüntetve. A miniszter urak alig tudják elképzelni, minő káros és kárhó-zatos állapot ez; mily mélyen rendíti ez meg a jogbiztonságot; mily sok irányban idéz ez elő közgazdasági bajokat s mily gonosz elmozdítója ez az uszorának. Az az ember, ki ha telekkönyvben rendben volna, könnyű szerrel rövid uton kapna a legközelebbi takarékpénztártól kölcsönt, kénytelen uszorához menni s a kis összegért gyakran telkét, házát veszíti

Valóban közeledtek, már hallotta is hangjukat, de meg nem érthette őket, mert spányolul beszéltek.

Lajos tökéletesen beszél latinul és görögül de az előnyelvek közül még anyanyelvét az olaszt is felelte gyermekkora óta, mióta Franciaországban is élt, és egészen elfranccziasodott.

Lajos ugy állt, hogy az előtte elhaladókat tökéletesen megláthassa. A hang, melyet hallott, egy spanol duenne hangja volt, kinek magos sovány alakját egészen kivette.

Most a hold felhők mögé rejtődött. Lajos nem látta többé az egészen közel haladó alakokat, de a rikácsoló spanyol hadarás meg-szűnt, és egy gyönyörű érczes alhang harmónikus csengése visszhangzott az égben.

Lajos megbűvölve a tiszta hajlékony hang zenéje által, mozdulatlanul állt az ab-fefehér köntösbe burkolt nő után.

Midőn végre nyugalomra tért, soká nem jött álom szemére; végre elszunyadvá rövid alvás után jó kedvűen ébredt fel.

Égész nap figyelt, várt ama bizonyos ablaknál, de hiába nem látott senkit.

Este is hasztalan várakozott. Rosz kedvűen tért hálósobájába.

A következő nap is hasztalan várakozással telt el, míg végre este hét óra körül ugy tetszett neki az alkonyban, mintha valaki közelednék az árnyas oldalon.

Csakugyan egy női alakot pillantott meg a virágok felül, az ablaka felé vezető sétat uton közeledni. (Folyt. köv.)

el. A korla... intéz... gezh... kelle... másil... semm... mit: Hagy... könyv... enged... azert... riaszt... könyv... részöl... elvarju... példája... lahára... dest a... néve... valoban... san me... gyobb... a k o r... tüzi r... E z... k e s z... A... tervez... készüle... zetek s... tek az... három... Pa... Duna-ko... czafolják... ruár 12... lönfélék... litják, h... hirtelen... telik, h... és O r... é r t e k... k o z á s... is szük... lasztást... Az... Parisból... leon herc... mely sze... 87. §-a a... letet inte... toztatás... utasítatit... nal át K... legfőljebb... tenni. Ha... a senatus... hogy a he... DE BR... A... Ha l... fellegek... hiszszük... lesz. Sok... Az árslar... végkép lea... élesztette... csinált; m... ka"-ban... Hija!... álarozot... Hogy... Pedig... ge tanítja... ló szobá... Nem... teremtet... azért, hog... is bolond... De e... A teg... volt hird... csak felig... csok volt... sem szelle... Azok... több lehet... Kioszt... szellemes... — Lás... szebb az... tél. Nem v... viselsz. — A folya... ba öltözött... — Ism... — Ugy... — Hat... ban, tegnap... dig nagyon... lámzó Balat... — Szé... engemet!... Adj he... ifju a karján... — Nem... hely szíve... — Meun... — A vi...

el. Az ily bajoknak ezer nemét ismeri a gyakorlati élet.

Hogy a telekkönyvek lényegileg a mai intézmény keretében kiigazításának: ezt elvégezhet az állam, az sürgetőleg teljesíteni kellene a kormányának. Hagyja felben azt a másik törekvést, mely a mennyiben sikerülhet, semmit sem ér; a mennyiben pedig érne valamit: oly mérvben semmiképp se sikerülhet, Hagyja felben s fordítsa egész erejét a telekkönyvek mielőbbi kiigazítására.

A kormányának még bizonyos pénzügyi engedményeket is kellene tenni, már csak azért is, mert a szerfölötti pénzügyi terhek riasztják vissza a közönség nagy részét telekkönyvi állapotuk rendezésétől. S mi míg egy részről az ügyvédi és közjegyzői kamaráktól elvárjuk, hogy ez ügyet a nagyváradi kamara példájára addig sürgetik, míg a kormány valahára megmozdul: másrésztől ajánljuk e kérdést a törvényhozásnak is figyelmébe. A népre nézve nagy jótétemény lenne ez s az államnak valóban költségre se kerülne. S az is számszoros megterülés az adó és jövedéki alap nagyobb biztonsága mellett.

Külföldi dolgok.

A császár manifestumot bocsátott ki, mely a koronázást a f. évi május hóra tűzi ki.

Ezzel egyidejűleg Oroszországból hadi kérés üldések híre is érkezik.

A jövő tavasszal kezdik meg Varsóban tervezett erődítések építését. A szükséges előkészületeket már most végzik a műszaki közegek s az építő-vállalkozókkal meg is kezdtek az alkudozásokat. Az erődítés munkálatait három év alatt akarják befejezni.

Pár nap előtt azt jelentették, hogy a **Duna-konferencia** összehült. E hírt most megczafolják. A Dunakonferencia megnyitását február 12-ére halasztották. Az elhalasztást különféle okok magyarázzák; egyrészt az elhalasztást, hogy Németország képviselője és Tissot hírtelen megbetegedett, másrészt azt híresztelik, hogy Ausztria-Magyarország és Oroszország között még nem értke véget az előlegestanácskozás. Mondják, hogy Románia igényei is szükségessé tették az intézkedést. Az elhalasztást az utolsó pillanatban határozták el.

Az elfogott herceg ügyében sürgönyzik **Parisból**: Benoist vizsgáló bíró Jerome Napoleon herceg ügyében oly határozatot hozott mely szerint a herceg a büntető törvénykönyv 87. §-a alapján, olyan vád alatt, hogy merényletet intézett a főállító kormányforma megváltoztatására, a senátus mint törvényszék elé utasították. Az erre vonatkozó iratoknak azonban állt tetetőik a főállítósághoz, aki legfőbb tiszta nap alatt köteles jelentést megtenni. Három nappal e jelentés megtétele után a senátus mint törvényszék köteles kimondani hogy a herceg tovább üldözendő-e vagy nem.

DEBRECZENI BÁLTEREM.

Álarczos bál.

Február 6-án.

Ha leáldozik alkonyatkor a nap, és sötét fellegek takarják el szemünk elől leszállás, hiszünk, hogy újra fölkelése annál pompásabb lesz. Sokszor csalódnak!

Az álarczos bál napja a Mándokyaerával végkép lealkonyult a színházban, Krecsányi nem élesztette föl, Fehér Herman pedig — nem csinált, nem ténort, de ámbot sem vele, a „Bika”-ban.

Hja! Debreczenben nem szeretik az — álarczot.

Hogy is szeretnek! Pedig ma mint egy bécsi keringő szövege tanítja, mindenki álarczot visel, még a halál szobában is.

Nem is szép az, mikor az isten képerre teremtet ember holmi ostoba lárvá alá buvik azért, hogy bolondot csináljon és hogy — őt is bolondítsák.

De ez a világ szokása.

A tegnapi bál csak félig sikerült. Hiába volt hirdette, hogy még „minden” is lesz, csak félig telt meg a nagy díszterem; álarczos volt vagy 20—25, de bizony sem szép, sem szellemest, de még csunyat sem láttunk.

Azok közt, a kik nem tettek álarczot, több lehetett volna a kitűzött díjakért pályázó. Kiosztotta Kávé barátunk a szépek, a szellemesnek és a rutnak a kitűzött díjat.

— Lásd szép csikós legyen, te vagy legszébb az álarcz alatt, hanem még sem nyertél. Nem volt protekcióid, — meg álarczot viselsz. — Tanulj belőle.

A foylansón sétál két rózsaszínű dominóba öltözött nő.

— Ismerlek szép kis maszok.

— Ugyan honnan?

— Hát egy helybeli lap színházi rovatában, tegnap este rovtott még egy referens, pedig nagyon szépen daloltad hogy: — „Hullámzó Balaton tetején...”

— Szép maszokom, jöjj velem. Szeres te engemet!

Adj helyet szivedben! Eseng egy barna ifjú a karján vezetett hölgynek.

— Nem lehet kérlek. Be van töltve a hely szivemben.

— Mennyiért mondanál le róla?

— A világ minden kincséért sem.

— No már annyit nem ér egy légio ideál sem!

Legszébbnek mondta a jury az oláh leányt, (no ebben nem volt igaz.) legszelebbnek azt a pillangót, (no, no!) legrutabbnak egy — zsidót.

— Milyen tévedés czimborá, hogy a jury megkívánta hogy álarcz legyen a pályázó kepén. Különböen nyerhetett volna.

A színtársulat lárvával vagy a nélkül — de csaknem teljes számban volt jelen.

— Edes czimborám, a nagy kanizsai ház nem nyögi meg e pazarlást?

— Kérlek, tiszteletjegy illleti a komédia-zásnál a — művészeket.

Az üveg pezsgőt a legrutabb maszok nyerte.

— Nos, uraim, mondják meg, mit csináljak vele?

— Tegye a téli rokja zsebébe és igya meg otthon...

— Hiszen ha felső rokkom lenne, akkor nem kérdezném a — közvéleményt.

Hm, hm!

Vajjon mifele mestersége lehet ennek az urnak?

Az álarczosok éjfel előtt oszlottak. Többen az étteremben foglaltak helyet álarcz nélkül ugyan, de farizeus képpel.

Mert hiszen tudta azt ott igen sok mulató, hogy reggelre el kell feledni azt a bolondságot, a mit az éjszaka elkövet.

Ugy is hamvazó szerda lesz!

Aztán: Az ember ugy is egyszer el a egyszer piramidális bolondságot elkövetni — nagyon derek dolog.

Csakhogy egy bolondság eltart néha egész életen át.

A farsangnak vége! Álarczosok fejezték be. Vajjon a bójtben és azután is, nem ezek viszik-e a főszerpet?

De bizony ezek.

— Nos, jól mulatott a tegnap esti bálban?

— Nagyon jól.

— Hát remélem, elmenne ma is?

— Nem én, soha többé. Egyszer volt Debreczenben nekem... álarczos bál.

Referens.

ÜJDONSÁGOK.

Hó és hamu Hamvazó szerda van ma. Határköve a meghalt farsanguk és elérkezett bójtnek. Az egyedül üdvözítő egyház hívei fölkeresik a templomokat és az emberi gyarlóságól származott bűnök megbánva vezeklenek. A bűnbocsánatot megnyerni törekszik mindenki s hamut hintetek a fejekre, hogy jelképezze az ember hamuvá lételet. A természet is megbánta eddigi büneit. Havazik nagyszerűen. A nagy hópelyhek kaczer játékkal hullanak le a magasból s a bűnös fekete földet az ártatlanság hófehér színével vonják be, hogy az áldás mellett, a költői felfogásnak is igazat adjanak; mert a lehulló hó áldás a mulvelés alatt levő földekre s megfelel a költői felfogásnak, mert hisz ma a megbánás napjai kezdődnek s az ember szeret hinni a földön tuliakban. — Az egész természet új köntöst vett magára s biztat bennünket a reményt tovább táplálni, mert hiszen ez jól is esik nekünk, miután remények nélkül az ember semmi sem. Ma hát jól összejött a hó és a hamu. Kettős ünnepnap... olesó diszlettel. No csak fehér husvét ne fejezze be a mai nap eledő vérmes reményeket.

A hajdumegyei gazdasági egyesület alapszabályai, a földművelési miniszterium által jóváhagyva, ki nyomattak, s azok az egyesület tagjainak a napokban fognak szétküldetni.

A szobozslói rablójlikosság tárgyában az ottani járásbírószék erélyesen folytatja a vizsgálatot, s már eddig is több gyanus egyén fogasott el, kik állítólag a gyilkosság elkövetése előtt tanuk előtt oda nyilatkoztak, hogy most már a „setesidóra” kerül a sor; Fischbein Sámuel tudvalevőleg e gyny néven nevezte a köznépet. A vizsgálatnak azonban eddig még számbavehető eredménye nincs, mivel az elfogottak állhatatosan tagadnak mindent.

Színház. Még egyszer fölemlítjük olvasóinknak, hogy holnap lesz **Csékly Ilona** jutalomjátéka. Ez az érdekes darab, melyben a jutalomjátékok szép szerepe van, kétségtelenül nem kis vonzerővel lesz a közönségre, s reméljük is, hogy az élvezetesnek ígérkező estén nagy közönség fog a színházba összegyűlni. Az a nemes törekvésű művésznő megérdemli a műpártoló közönség részéről, hogy a legmelegebb, legrokonszenvesebb érdeklődéssel fogadtassék. A deszkavilág ily hivatott papnőnek ugy sincs más jutalma, mint a közönség tünnető elismerése. Ez az ő babérjuk, a mi buzditólag hat mindig az illetoire.

Az asszony! Nem hiába, hogy hamisak az asszonyok, de a világteremtése óta, minden baj eredeti forrásra, rájuk vihető vissza. Krepel György margittai fiatal iparos is azért fog szenvedni. Szeretett, s a kit szeretett elvette feleségül. De hát a menyecske nem tudta feledni, hogy leány korában szeretett egy ifjút s most a mikor főkött alá jutott, azt hitte, lehetne élvezni a szerelem tiltott gyümölcsét. A férj erős gyögmódhoz folyamodott. Meg-

verte az asszonyt. De biz ez a gyógyszer nem használt, a menyecske jó izűnek találta az izlett gyümölcsöt. A férj újra beakart adni egy adag orvosságot adni neki, de az asszony futásban akart menekést keresni. A férj elkésredve a hitvány asszony könnyelműségén, egy követ ragadt fel s ugy nyakszirtzen kollintá ő kelmet, hogy tüstént jobb létre szenderült. — A férj ma már börtönben van, az asszony a sirban, a szerető kaczag... mert ilyen az élet. Így írta ezt nekünk margittai levelezőnk, azzal a végszóval, hogy: „hej mert csak az asszony, csak az asszony, oka minden bajnak!”

Hymen. Kenéz Albert kújszállási földbirtokos tegnapelőtt tartá esküvőjét Papolczy Károly, szatmárhegyi ref. lelkész hajadon leányával: Irma kisasszonnyal Szatmárhegyen.

Egy jó öreggel ismét kevesebb. **Kiss Gergely** timármester meghalt. Temetése ma delután ment végbe a rokonok, barátok nagy mérvű részvétel mellett. Nyugodjék bekeben!

Nyilt köszönet. A helybeli légszesség y ár tek. igazgatósága a jogászsegélyző-egylet javára a mult hó 19-én tartott „Jogászbál” alkalmával elfogyasztott légszesség menyiségnek egy harmadát a jótékony csel iránti tekintetből elengedni szives volt; ezen kívül Hegyi Mihályné ó nagysága a jótékony cselra utoljag 5 frtot fizetett felül. Midőn ezeket a fentemlített igazgatóságnak s urhölgynek a nyilvánosság előtt nyugtázni köteleességemnek ismerem, egyszersmind egyetünk nevében legőszintébb köszönetemet fejezem ki a nemes csel iránti érdeklődés s pártfogás ez önzetlen nyilvánításáért. **Magos György j. s. e. elnök.**

Az álarczos bál, mely tegnap tartott a „Bika” vendéglőben, a késői készületek dacára sikerültek mondható különösen anyagi tekintetben, mivel a vendéglősnek nemcsak költsége került ki a beletjegyekből, hanem ezenfelül még haszon is maradt. Kezdetnek mindenesetre megjárja, s bezibonyult, hogy a „Bika” díszterme álarczos bálak tartására is alkalmas A vendéglős törekvése, mint tudjuk, jövőre odairányul, hogy nemcsak anyagi oldalra fektet sulyt, hanem igyekezni fog, hogy a tartandó bálak erkölcsi tekintetben az eddigieknél magasabb színvonalra emeltesse, mint azok hajdan Reszler és az intendatúra idejében voltak. Ujabb álarczos öltönyök beszerzésére is szükség lesz, mert a tegnapi álarczosok majdnem mindeneképen öltönye nagyon ismeretes volt már előttünk a mult években tartott álarczos bálakból. S ha ily módon az igények minden irányban kielégítve lesznek, hiszünk, hogy az e nemű farsangi mulatságokat a közönség kedvvel fogja látogatni. Most ez is méltóan temetél e farsangot.

A sorozásra, mely jövő hó elsőjén veszi kezdetét városunkban, az előkészületek már megtették, s a meghívók mind szétküldettek a kapitányi hivatal katonai osztálya által.

Az iparos ifjuság önképző és betegsegélyző egylete holnap csütörtökön este választmányi gyűlést tart, melynek egyik főtárgyat az folyó évben tartandó V-ik országos iparos ifjuság vándorgyűlés kérdése fogja képezni.

Estély tartatott tegnap este szűkkörben. A városunkból távozó **Teleky Sándor** tiszteletere gyűlték össze ismerősei **Papp György** vendéglőjében, hol a legkedvelyebb mulatság éjfélig tartott. A mulatság folyamán az öreg Boka muzsikált, megjelent a vendéglők retentő alakja is, a „kasszikus zenész”: **Gari b a l d i,** s **Teleky Sándor** felköszöntötte. A gróf „t a b o r n o k a n a k” nevezte a Garibalidnak csufolt cigányt, s jókívánataiért megjutalmazta.

Könyvtár javára. A debreczeni iparos ifjusági egylet könyvtára részére **Jóri Lajos** ur (pénzügyér Nyiregyháza) **Petőfi** összes költeményeit, négy egész új díszes kötésben, **Klein Herman** ur (nőiszabó) egy kötet, **Karkus Sándor** ur (egyleti tag) harminczet fűzet könyvet adakoztak, mely beces adományokért fogadják az egyletnevében nyilvánított köszönetem. Debreczen, 1883. február hó 7. **Weidner Gusztán** egyleti könyvtárnok.

A párisi kirándulás tárgyában a kirándulást rendező társaság a vasutakkal nagyban folytatja a tárgyalásokat, s az ügy már azon stádiumban van, hogy az egész utazási program kidolgozásához nemcsak a hozzákezdenni lehet. Az utazási költség szemelyenkint a lehető legmérsékeltébb lesz, úgy hogy a kirándulásban bárki minden megerőltetés nélkül résztvehet.

Szélhámosok. — Bercker nevű világhírű (!) búvész és szellem-időző, óriási falragaszokon és képeken hirdeti, hogy holnap, csütörtökön tartja városunkban első előadását. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy ez az a társulat, mely Bercker szellemalak mutogató és Miss Aenea légrépülő növel névrokonságot vévén föl, néhány felföldi város kisebb termében produkálta magát, s legközelebb Ungváron a közönség részéről „abzug!” „ki vele!” stb. kifakadásokkal fogadtatott. A világhírű (!) társulat ügynöke itt is, Krecsányit kereste föl hogy a színházban tarthassa produkcióit, az igazgató által azonban egyszerűen elutasított; a mi nagyon helyes volt. A többire nézve — a közönségnek legyen esze.

Debreczeni színház.

Hőföhárke törpeivel egyetemben tegnap vonult be színházunk deszkáira, ujjongó öröme a színházat egészen megtöltö — jobbra gyermek-eregnek. Farsang végére teljesen beillett a bohó regének ügyes feldolgozásban színrehozatala. Első sorban **Ném e t József** illati az elismerés az előadás kitünő rendezé-

séért és a „törpék” betanításáért, kik nagy élénkséggel mozogtak. **Alföldy Károly** ügyes táncztánító is bemutatá két kis tanítványa előmenetelet. **Alföldy Zoltán** és **Leva y Vilma** nyolcz és hét éves apróságok járták a magyar tánczokat, korukat meghaladó tüzrel és kecsességgel. Meg is tapsolták erősen tanítójukat, mind a kis tánczosokat, kik ez alkalommal léptek fel nyilvános helyen először. Az előadás úgy ment mint a karikacsapás s három negyed kilenczre véget ért.(S.)

CSARNOK.

Hamvazó szerdán.

Karcolatok. Zord, hideg téli szél sivit odakint. Itt bent a szobában, vidáman pattog kandallóban a tűz s én egy hiszem: hogy most boldog vagyok.

A harag érczényelve éjfélt hirdet. Utolsó kongása kísértetszerűen reng át a légen s én a ki nem tudok hinni semmiben, meghatva gondolok a ketes jövőre.

Pedig csak a farsang halt meg — egyéb semmi.

Rám nézve közönyös a halál, de még is nagyon különös az, mikor eszünkbe jut hogy: — porból lettünk porral leszünk.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

